

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

027.4

Szerző:

Cím: *Hatalmasan fejlődik a Fővárosi Nyilvános Könyvtár*

Forrás:

A Hírlap

Hely

Idő

"1927"

Személy

Bp

(Hely)

1927. 11. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Old

Hatalmasan fejlődik a Fővárosi Nyilvános Könyvtár

A könyvtár 1926. évi gyarapodása 38.599 kötet

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár alapítása 1895-ben történt. Kezdetben, mint közigazgatási és statisztikai szakkönyvtár, a Fővárosi Statisztikai Hivatal keretében helyezkedett el. Első szervezési szabályzatát 1903-ban hagyták jóvá, de már ebben az időben is eredeti kereteit túl lépve erős fejlődésnek indult, míg végre 1911-ben nyilvános könyvtárrá alakult. A háborutáni első évektől mindinkább kifejlődött egyetemes kulturintézeti jellege, amelyet a közgyűlés ki is mondott. A könyvtár szervezete szerint két részből áll: 1. tudományos jellegű központi könyvtárból és 2. fiókkönyvtárak hálózatából. A központi könyvtár célja a városi igazgatás körébe eső irodalom lehető teljes kiépítése, a főváros történetére vonatkozó irodalom összegyűjtése és ezeken kívül az összes tudományágak körébe tartozó alapvető munkák megszerzése a főváros művelt közönsége számára. A könyvtár u. n. különgyűjteményeket is tart fenn egyes szaktudományok speciális ápolására. E gyűjtemények: 1. Bibliográfiai gyűjtemény, 2. Keleti gyűjtemény,

3. Budapesti gyűjtemény, 4. az első kiadású magyar szépirodalmi munkák gyűjteménye (Szüry-gyűjtemény), 5. Hazai és külföldi vonatkozású röpiratok gyűjteménye. A központi könyvtár 2 olvasótermet tart fenn minden tudomány-szak legfontosabb kézikönyveiből összeállított kézikönyvtárral és 400-nál több folyóirattal. A Fővárosi Könyvtár másik része a 12 fiókkönyvtárból álló fiókhálózat, amely magyar és idegennyelvű modern és klasszikus szépirodalmi és ismeretterjesztő művek kölcsönzésére van berendezve. 4 fiókkönyvtárnak olvasóterme, 3-nak gyermekolvasóterme és 2-nek a nyári időszakban kerti szabadolvasója is van. A központi könyvtár 1914 óta ideiglenesen a Gróf Károlyi-utca 8. számú fővárosi épület földszinti és I-ső emeleti helyiségeiben van elhelyezve. Fiókkönyvtárak: 1. sz. IV. Királyi Pál-utca 11, 2. sz. VII., Almássy-tér, 3. sz. X., Százados-ut 10, 4. sz. VI., Aréna-ut 150—152, 5. sz. VI., Állatkert, 6. sz. II. Szilágyi Dezső-tér 5, 7. sz. Vág-utca 12, 8. sz. III., Kórház-utca 10, 9. sz. IX., Bakáts-tér 3, 10.

sz. VII., Hunyady-tér 3, 11. sz. IV., Papnövelde-utcai elemi iskola, 12. sz. I., Döbrentei-utca 24.

A Fővárosi Könyvtár a hazai nagy könyvtárak között a jelenben egyedül van hivatva egyetemes jellegű könyvtári célok megvalósítására. Gyűjteményeinek fejlesztésében nem kíván versenyezni sem a Nemzeti Múzeum könyvtárával, sem az Egyetemi Könyvtárral s feladataikat nem keresztezi. A Nemzeti Múzeum könyvtára ugyanis, eredeti céljának megfelelően, csupán a magyar vonatkozású irodalmi termékek gyűjtésére és konserválására rendezkedett be, az Egyetemi Könyvtár pedig elsősorban az egyetemi oktatás céljait szolgálja.

A Fővárosi Könyvtárnak egyetemes könyvtárrá alakulása előtt tehát nem volt a fővárosnak könyvtára, mely a modern kultúra egész egyetemét gyűjtése körébe ölelte volna fel s annak terjesztésére a közönség széles rétegei között sikerrel vállalkozhatott volna. A főváros vezetősége igen helyen kulturpolitikai érzékkel felismerte tudományos életünk e nagy hiányosságát s azt a körülményt is, hogy az egyetemes kultúra terjesztésére a fővárosban, nagy nyilvánosságánál fogva, a főváros könyvtára a legalkalmasabb. Ezért mondotta ki új szervezési szabályzatában, hogy a Fővárosi Könyvtárt egyetemes jellegű könyvtárrá alakítja át s szívesen vállalta magára az ezzel járó óriási terheket. A belügyminiszter egy-két

mda 1926 — 8891

157

évvel ezelőtti rendeletében a Fővárosi Könyvtár illetően új szervezetét jóváhagyta. A hazai közművelődési érdekek szempontjából teljesen közömbös, hogy az állam vagy a főváros szolgálja-e a kultúra általános érdekeit. A kultúra céljai egyetemesek, testületekhez kötve nincsenek. Vajha olyan gazdasági helyzetben lehetnénk, hogy egyszerre több intézet versenyezve szolgálhatná ezt a célt. Így azonban a főváros, éppen a kényszerű gazdaságosság elvétől vezéreltetve, volt kénytelen egy ilyen egyetemes kulturintézmény megvalósításának feladatát elvállalni, mert ezzel hézagot pótolni s égető szükségletet elégített ki. A főváros közönsége e nagy feladat valósításához megadta a szükséges anyagi eszközöket s a könyvtár átrendezkedett nagy új céljai teljesítésére. Egyetemes programját, melynek művelésére a hazai könyvtárak között egyedül ő képes, eddig mintaszerűen oldotta meg.

A könyvtár 1926. évi gyarapodása 38.599 kötet volt, amiből a tudományos központra 8611, a fiókkönyvtárakra pedig 29.988 kötet esett. Ugyanez évben a könyvtár 667.745 munkát kölcsönzött ki; ebben a számban az olvasótermekben felhasznált munkák is helyet foglalnak.